

211/2016-K

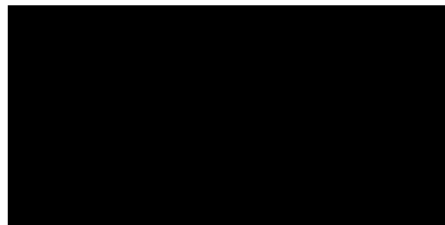
Magyarország Alkotmánybírósága
1535 Budapest, Pf. 773

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG	
ÜGYSZÁM: 8.	
KEZDŐDÁTUM:	
ÉRKEZÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILEN / SZEMÉLTÁJÉKOZTATÁSSAL / SZEMÉLTÁJÉKOZTATÁSSAL / FAXON	
ÉRK:	2016 -02- 03
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLEKLET:	KÖZTÜK:
ÜGYSZÁM:	
UTÓIRATON:	

A Pesti Központi Kerületi Bíróság útján
1055 Budapest
Markó utca 25.

ALKOTMÁNYJOGI PANASZA

ÜGYSZÁM: 10/336-0/2016	
Érkezett: 2016 FEBR 13.	
példány: 5	Utóirat: 4
5x6+ml+5	

Indítványozónak

képv.:

a Fővárosi Törvényszéknek, mint
másodfokú bíróságnak a
47.Pf.636.424/2015/3. számon hozott
jogerős ítéletével szemben

5 példányban benyújtva

27
1
1

.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

képviseli:

a továbbiakban:

Indítványozó) - a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, a

ügyvéd

útján -, képviseletében eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

nyújtunk be, amelyben kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.636.424/2015/3. számú, 2015. november 10-én hozott és 2015. december 04. napján kézbesített jogerős ítélete (a továbbiakban: **Ítélet**) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntésnek minősül, tekintettel arra, hogy a Kúria Pfv.IV.20.054/2015/5. számú, 2015. március 25-én kelt végzése (a továbbiakban: **Kúriai Végzés**) alapján hozott törvényszéki Ítélet az Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonjoghoz való jogát sérti. A megállapítás jogkövetkezményeként kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43.§ (1) bekezdése alapján jelen alkotmányjogi panaszban támadott Ítéletet és az annak alapjául szolgáló Kúriai Végzést szíveskedjen megsemmisíteni.

Az Abtv. 52. §-a értelmében kiemeljük, hogy határozott kérelmünk az Ítéletben és a Kúriai Végzésben megnyilvánuló bírósági döntések alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésre irányul.

Az Indítványozó az Abtv. 52. § (5) bekezdésének megfelelően nyilatkozik arról, hogy az adatainak nyilvános kezeléséhez és az indítvány nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá. Az Alkotmánybíróság eljárása az Abtv. 54. § rendelkezése értelmében illetékmentes.

1. Az alkotmányjogi panasszal érintett Ítélet, és az annak alapját képző Kúriai Végzés háttere:

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott, a Fővárosi Törvényszék által hozott Ítélet egy megismételt eljárást lezáró jogerős bírói döntés. A megismételt eljárásra az alapügyben hozott Kúriai Végzés alapján került sor, amely végzés az alapügyben hozott jogerős – a jelen panasz tekintetében Indítványozó, a perben alperes ellenkérelmének helyt adó – ítéletet hatályon kívül helyezéséről döntött, és új eljárás lefolytatására utasította az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróságot.

Az alapügy előzményeként a Felperes 2013. december 23. napján kelt elektronikus levelében arra kérte az Indítványozó alperest, hogy küldje meg számára a 2012. január 1. és 2013. december 22. napjáig kötött, nettó 400.000 forintot meghaladó, de 5.000.000 forintot el nem érő, vállalkozásokkal kötött szerződések listáját, amely tartalmazza a szerződéskötések (vagy/és kifizetések) dátumát, a szerződések tárgyát és összegét, lejáratát (időbeli hatályát), valamint a szerződő partnerek nevét.

Az Indítványozó adatkérésre választ a Felperes részére nem küldött.

A Felperes 2014. január 23.-án keresetet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz. Kereseti kérelmében arra kérte Felperes az I. fokú bíróságot, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: **Infotv.**) 31. § (7) bekezdése alapján kötelezze az Alperest a kért – a Felperes által közérdekű adatnak tartott – adatok kiadására.

Az I. fokú bíróság 2014. április 1. napján hozott ítéletében – Alperes álláspontját osztva - Felperes keresetét elutasította. Az ítélet indoklásában az I. fokú bíróság megállapította, hogy Alperes nem közfeladatot ellátó szerv vagy szervezet és nem gazdálkodik állami vagyonnal.

Felperes 2014. május 10. napján fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszékhez kérve az I. fokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elfogadását. A másodfokú bíróság az I. fokú ítéletet hatályában fenntartotta a keresetet újfent elutasította, osztva az első fokú bíróság jogi álláspontját.

Felperes 2014. december 17. napján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a II. fokú bíróság ítélete ellen, amelyben kérte az II. fokú jogerős ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást, valamint Alperes költségeiben történő marasztalását.

A Kúria 2015. március 25-én kelt Végzésében a II. fokú jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az I. fokú bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A Végzés indokolásában (5. o.) a Kúria megállapította, hogy:

„az eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy az önálló jogi személy gazdasági társaság alperes – a gazdasági társaság tulajdonosainak társaságba bevitt vagyonától – elkülönült vagyonával gazdálkodik,..”

A Kúria döntésében tehát kétségbe vonja a jogi személynek a tulajdonosoktól elkülönült vagyonának létét, de későbbi értelmezésében még ennél is tovább megy.

A Kúria a Végzés 6. oldalán továbbá azt állapítja meg, hogy:

„Ez a tulajdonosi joggyakorlás azonban nem zárja ki, hogy a gazdasági társaság teljes vagyona felett rendelkezni jogosult, részvénytársasági formában működő alperes – a legfőbb döntéshozó szerve (közgyűlés) útján, így az államnak a társaságba bevitt vagyonával is gazdálkodik, ezért az alperes a Vtv. 5. § (2) bekezdése alapján egyértelműen közfeladatot ellátó szervnek minősül.”

A Kúriai végzésben foglaltaknak eleget téve, a Pesti Központi Kerületi Bíróság megváltoztatta korábbi álláspontját, és a megismételt eljárásban 2015. június 05. napján hozott, 43.P.87.615/2015/6 sz. ítéletében állami vagyont kezelő személynek minősítette az indítványozót, és helyt adott Felperes keresetének.

Hozzáteszük, hogy a megismételt eljárás azon kérdés eldöntésében folyt, hogy az Indítványozó alperestől kért adatok üzleti titkot képeznek-e. A PKKB helyt adott Felperes keresetének, habár szóban úgy fogalmazott, hogy nem ért egyet a Kúria állami vagyon kérdésében képviselt álláspontjával, de köti a Végzésbe foglalt indoklás.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásban 2015. november 10. napján hozott, 47.Pf.636.424/2015/3 sz. ítéletében már írásban is leszögezte, hogy a Fővárosi Törvényszéket köti a Kúria Végzése az Indítványozó alperesnek állami vagyont kezelő minőségének tekintetében. Szó szerint az alábbiak szerint fogalmaz a Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárást lezáró jogerős Ítéletének 5. oldalán:

„Rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az alperesi fellebbezéssel szemben a Kúria hatályon kívül helyező végzése köti az első fokú bíróságot és a másodfokú bíróságot abban, hogy az alperes állami vagyonnal gazdálkodó szervezetnek minősül. A hatályon kívül helyezés oka kizárólag az üzleti titok védelmére hivatkozó alperesi védekezés vizsgálata volt.”

A Kúriai Végzés ellen az Indítványozónak, nem volt lehetősége a T. Alkotmánybírósághoz (továbbiakban: AB) fordulni, annak Alaptörvény ellenes rendelkezései okán, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: AB tv.) 27. § alapján, mivel annak feltételei nem álltak fent. A Kúriai végzés ugyanis nem volt tekinthető az eljárást lezáró jogerős döntésnek, mivel az eljárás folytatódott. Ennek kapcsán hivatkozunk az AB ügyrendének 16. fejezetének 32. § (3) bekezdés b) pontjának rendelkezéseire, amely alapján AB panasz benyújtásra nincs lehetőség a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító döntésével szemben [az eljárás még folyamatban van].

A Kúria Végzésének indoklásában megkötötte a megismételt eljárásban részt vevő bíróságokat annak kérdésében, hogy álláspontja szerint az Indítványozó állami vagyont kezel.

A Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásban hozott Ítéletében ugyan elutasította Felperes keresetét, azzal az indoklással, hogy a kért adatok üzleti titkot képeznek, de az Ítélet indoklásában – a Kúria végzése alapján - immár (először) jogerősen azt állapította meg, hogy Indítványozó alperes állami vagyonnal gazdálkodik. Az Ítélet ezen megállapítás azonban a jelen alkotmányjogi panaszban kifejtettek okán alaptörvény ellenes, mivel Indítványozó – alaptörvényben biztosított - tulajdonjoghoz való jogát tagadja meg.

Az AB tv. 27. § paragrafusának rendelkezései szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján lehet alaptörvény-ellenes bírói döntés ellen alkotmányjogi panasszal fordulni az Alkotmánybírósághoz. A Pp. 212. § (1) alapján megállapítható, hogy az ítélet bírósági döntésnek minősül. Az ítéletnek, mint bírósági döntésnek pedig a Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontja alapján az indoklás éppúgy része, mint a rendelkező rész.

Az AB Ügyrend 32. § (1) bekezdés szerint az Ab tv. 27. § b) pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra.

Indítványozó akként nyilatkozik, hogy jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, az ügyben perújítás kezdeményezése nem történt, a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.

A fenti kifejtettek okán tehát minden jogszabályi feltétel fennáll ahhoz, hogy Indítványozó a jelen alkotmányjogi panasszal támadja a Fővárosi Törvényszék jogerős Ítéletének indoklásában foglalt alaptörvény-ellenes rendelkezéseit, amelyek elvonják Indítványozónak a tulajdonjoghoz való jogát, ezzel sértve Indítványozónak az Alaptörvényben biztosított alapjogát.

Az Indítványozó alábbiakban kifejtett álláspontja szerint a Kúriai Végzés alaptörvény-ellenes indokolása alapján a Fővárosi Törvényszék által hozott alaptörvény-ellenes Ítélet sérti az Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonjoghoz való jogát, ezért kéri annak megsemmisítését.

Indítványozó tehát akként nyilatkozik, hogy a

2. Az Alaptörvény megsértett rendelkezése, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései: Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése:

„Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, indokolása: A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésben meghatározott tulajdonhoz való jogot, amely mindenkit megillet. A tulajdonhoz való jogában sérelmet szenvedett Indítványozó egy jogi személy, gazdasági társaság.

Az Alaptörvény megsértett rendelkezése szerinti „Mindenki” megjelölés természetesen magában foglalja a jogi személyeket is, akiket ugyanúgy megillet a tulajdonhoz való jog, mint a természetes személyeket. Ezt a jogdogmatikai alapvetést bontja ki a Ptk. 3:1 § (2) bekezdésnek rendelkezése, amely kimondja, hogy:

„A jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet.”

A jelen panasz tárgyát képező Ítéletben vizsgált alapjog esetében a bírósági eljárást tárgyát képező közérdekű adatigénylés időpontjában az 1959. évi IV. törvény, a „Régi Ptk.” rendelkezései voltak hatályosak. A jogi személy jogképességére vonatkozó fenti - a jogi személy lényegét adó - rendelkezések nem változtak. [1959. évi IV. törvény 28. § (4)]

A jelen panasz tárgyát képező jogkérdés esetében, a bírósági döntés tárgyát képező alapjog esetében hozott Ítélet és az annak alapját képező Kúriai döntés eredményeképpen, a jogi személy létének alapját képező - a jogi személy elkülönült vagyonára és a tulajdonhoz való jogára vonatkozó - olyan alapvető szabályok sérültek, amelyek túlzás nélkül a jogi személy létének, fogalmának, funkciójának alapját és lényegét érintik és vonják kétségbe.

A Kúria Végzése alapján a Fővárosi Törvényszék Ítéletében azt állapítja meg, hogy az Indítványozó állami vagyonnal gazdálkodó szervezet, és ebből következően közérdekű adatszolgáltatási kötelezettség terheli a Vtv. 5. § (2) bekezdése alapján. Ezen Ítélet (illetve annak alapja) ellen kíván az Indítványozó jelen panasz keretében támadást tenni.

A Kúria döntése alapján a Törvényszék a fenti megállapításra egy súlyosan jogsértő - az Alaptörvény és a Polgári törvénykönyv rendelkezéseit, tágabban az egyik legalapvetőbb jogintézmény, a jogi személy létét és értelmét figyelmen kívül hagyó -, a jogi személy tulajdonhoz való jogát megvonó jogértelmezéssel jutott el.

Az alábbiakban részletesen kívánjuk kifejteni az Ítélet és hozzá kapcsolódóan a kúriai döntés alapjául szolgáló tényállást és a kapcsolódó jogszabályokat, különös tekintettel az Alaptörvény és a Polgári törvénykönyv rendelkezéseire, amelyek a kúriai döntés nyomán súlyosan sérültek.

Mivel a megismételt eljárás során az eljáró bíróságok az állami vagyonnal való gazdálkodás kérdését már érdemben nem vizsgálták, hanem eleget tettek a Kúria döntésének, ezért Indítványozó részletesen be kívánja mutatni a Kúria végzésében foglaltakat, mivel nyilvánvalóan az ott leírtak képezték a megismételt eljárás jogerős Ítéletében foglaltak alapját.

3. Az alkotmányjogi panasz megindításának eljárási feltételei (Abtv. 27. § és 30. § (1) bekezdés)

Az Abtv. 27. § tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek megléte esetén az indítványozó jogosult az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján alkotmányjogi panaszt előterjeszteni. Ezen túlmenően az Abtv. 30. § (1) bekezdése határozza meg az alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejét főszabály szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napban.

A jelen indítvány mind az Abtv. 27. §-ában, mind az Abtv. 30. §-ában meghatározott feltételeknek megfelel.

Az Indítványozó az Abtv. 27. § értelmében egyedi ügyben érintett személynek tekintendő, figyelemmel arra, hogy az minősül érintettnek, akiknek a jogát, jogos érdekét a támadott bírói döntés sérti.¹ Emellett az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában azt a követelményt állítja, hogy az indítványozó személyes, közvetlen és tényleges érintettségének megállapíthatónak kell lennie.² Az Indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló perben alperesként vett részt. A Pp. 48. § szerint a perben fél az lehet (perbeli jogképesség), akit a polgári jog szabályai szerint jogok illelhetnek és kötelezettségek terhelhetnek.

A perben az Indítványozó a megismételt eljárásban hozott jogerős II. fokú Ítélet alaptörvényellenes következményei az Indítványozóra nézve álltak be. Ezek a jogkövetkezmények anyagi jogi jogkövetkezmények, hiszen az Ítéletben foglalt döntés a felekre, a bíróságokra és más hatóságokra kötelezővé vált, a felek pedig az Ítéletből eredő anyagi jogot többé nem vitathatják; azaz beállt az anyagi jogerő.

¹ Bitskey Botond-Gárdos Orosz Fruzsina: A befogadható alkotmányjogi panasz- az első hónapok tapasztalatai. In: Alkotmánybírósági Szemle 2012/1. szám, 93. oldal

² 3012/2012. (VI. 21.) AB végzés Indokolás

Tekintettel arra, hogy a jogerő alanyi terjedelme azoknak a személyeknek a körére vonatkozik, akikre az anyagi jogerő kiterjed, különösen a felekre, így az alperesként eljáró Indítványozó tulajdonhoz való alapjogát az Ítélet közvetlenül, ténylegesen, és személyében érintette. Erre tekintettel az Indítványozó saját nevében jogosult alkotmányjogi panaszt előterjeszteni.

Az Abtv. 27. § értelmében az Indítványozó – egyebek mellett – akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha a támadott végzés az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

Erre, valamint a jelen panaszban már kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék Ítélete mindenképpen olyan, az ügy érdemében hozott döntésnek tekintendő, mely ellen az Abtv. 27. §-a értelmében lehetséges az alkotmányjogi panasz.

A fent elmondottak következtében az Indítványozó által benyújtott alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 27. §-ában foglalt feltételnek. Ugyanígy megfelel az indítvány az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőnek. Tekintettel arra, hogy az Ítélet kézbesítésére 2015. december 04. napján került napján került sor, ezért jelen indítvány határidőn belüli.

4. Az Alaptörvényben biztosított jog megsértése

Az Abtv. 27. § a) pontja alapján az Indítványozó akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Alkotmányjogi panasz csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az Abtv. 27. §-a alapján az Ítélet ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében kell vizsgálnia.

Az Abtv. 52. § (1b) bek. b) és e) pontja alapján az alkotmányjogi panaszban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság csak akkor fogadja be a panaszindítványt, ha az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelme és a támadott bírói döntés közötti ok-okozati kapcsolat is leírásra kerül benne.³

A Fővárosi Törvényszéknek - a Kúria Végzése alapján meghozott - Ítélete megsértette Indítványozónak a tulajdonhoz való alapjogát azzal, hogy alaptalanul és hibás következtetések alapján mondta ki, hogy az Indítványozó állami vagyonnal gazdálkodik.

Ezáltal a Kúria Végzése és az az alapján született Ítélet alaptörvény-ellenességet eredményezett, amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet jelent.

4.1. A tulajdonhoz való jog alkalmazható a jelen ügyben

Az alábbiakban Indítványozó bemutatja az alap- és a megismételt eljárásban előadott, jogszabályokkal alátámasztott álláspontját, annak vonatkozásában, hogy az [REDACTED] Indítványozó, mint jogi személy saját elkülönült vagyonával gazdálkodik. Utóbbi ténynek az

³ 3116/2012. (VII.26.) AB végzés

alap- és megismételt eljárásban az (is) a jogi jelentősége, hogy az Ítélet – álláspontunk szerint súlyosan tévesen - az Indítványozót a Vagyontörvény 5. § (2) bekezdésének téves alkalmazásával - állami vagyonnal gazdálkodó szervezetnek minősítette, ezért – Infotv. szerinti - közfeladatot ellátó szervezetnek tekintette, amelyet ennél fogva közérdekű adatszolgáltatási kötelezettség terhel.

A kúriai Végzés és így az Ítélet kiindulópontja azonban egy olyan súlyos és alaptörvény-ellenes jogértelmezési tévedésen alapul, amely lényegében nem ismeri el a jogi személy elkülönült vagyonának tényét.

4.2. Vizsgálandó jogszabályok további köre

A) Az Alaptörvény és a nemzeti vagyontörvény rendelkezései

A nemzeti vagyon fogalmát és körét az Alaptörvény és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) határozza meg.

Az Alaptörvény mindössze annyit mond a 38. cikk (1)-ben, hogy:

„Az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon.”

Továbbá, sarkalatos törvényben (Nvtv.) rendeli a nemzeti vagyonnal kapcsolatos részletes szabályokat meghatározni.

A Nvtv. 1. § (2) bekezdésében tételesen is kibontja az Alaptörvény rendelkezéseit és egy kógens felsorolásban meghatározza a nemzeti vagyon körébe tartozó vagyont. A per szempontjából a felsorolás a c) pontjának van relevanciája, amely a következő:

„1 § (...)

(2) Nemzeti vagyonba tartozik:

a) az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,

b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,

*c) az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, **továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,***

d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít, (...)”

Akárcsak az állami vagyon körébe eső vizsgálat során (teljesen konzekvensen épül egymásra a két törvény a kérdésben), a nemzeti vagyon vonatkozásában is az állam társasági részesedése minősül nemzeti vagyonnak. Az Indítványozó gazdasági társaság, mint önálló jogi személy, saját elkülönült vagyona a társaságnak a vagyona, és az nem minősül sem nemzeti, sem állami vagyonnak.

B) Az állami vagyonról szóló törvény rendelkezései

5. § (1) Közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat. Külön törvény az adat megismerhetőségét korlátozhatja.

(2) Az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.”

A fenti rendelkezés az állami vagyonnal gazdálkodó vagy rendelkező szervet vagy személyt minősíti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek.

A fenti rendelkezés alkalmazásának vizsgálatához tehát **elengedhetetlenül fontos annak megállapítása, hogy mi minősül pontosan az Állami vagyontörvény szerint állami vagyonnak**, mert csak az azzal gazdálkodó vagy rendelkező személy minősül közfeladatot ellátó személynek.

Az Állami vagyontörvény 1. § (2) bekezdésében határozza meg saját hatályát, és hogy alkalmazásnak szempontjából mi minősül állami vagyonnak. A fenti jogszabályhely az alábbiak szerint rendelkezik:

(2) E törvény alkalmazásában állami vagyonnak minősül:

- a) az állam tulajdonában lévő dolog, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erő,
- b) az a) pont hatálya alá nem tartozó mindazon vagyon, amely vonatkozásában törvény az állam kizárólagos tulajdonjogát nevesíti,
- c) az állam tulajdonában lévő tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve az államot megillető egyéb társasági részesedés,**
- d) az államot megillető olyan immateriális, vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít.

A fenti rendelkezés **egy taxatív felsorolás**, amelynek a), b), és d) pontja jelen esetben egyértelműen kizárható a közfeladat kérdéskörének vizsgálata szempontjából. A c) pont szerint pedig állami vagyonnak az állam tulajdonában lévő tagsági jogviszonyt megtestesítő **értékpapír**, illetve az államot megillető **egyéb társasági részesedés** minősül.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az állami vagyon köre - az állami tulajdonjoggal összhangban - csak a tagsági viszonyt megtestesítő értékpapírokra (részvény), illetve az államot megillető egyéb társasági részesedésre terjed ki, az adott gazdasági társaságnak a vagyonára nem, mivel az természetesen az adott társaság elkülönült vagyonát képezi.

A fenti megállapítás azon egyszerű ténnyel is alátámasztható, hogy a jogi személyek fogalmának és létének lényegi eleme az elkülönült vagyon, méghozzá a tagoktól elkülönült vagyon. **Egyszerűen a jogi személy fogalmával nem összeegyeztethető azon álláspont, amely a gazdasági társaságba elhelyezett vagyont továbbra is a tag (jelen esetben a Magyar Állam) vagyonának tekinti. A jogi személy fikciójának, működésének, létének esszenciáját alkotja a saját tagjától elkülönült vagyon.**

Ha ez nem így lenne, úgy fordított esetben, „visszafelé” sem hivatkozhatnának a tagok, részvényesek a korlátolt felelősségre a jogi személy felé fennálló hitelezői igények esetén, ha nem lenne éles elhatárolás a részvényes vagyona és a jogi személy vagyona között.

Tehát az Állam tulajdonában álló gazdasági társaság vagyona nem minősül állami vagyonnak az Állami vagyontörvény rendelkezései szerint. Amennyiben a jogalkotó szándéka lett volna, nyilvánvalóan fenti jogszabályhely egy további (például e) pontjában) lett volna lehetősége ennek kimondására (pl.: a kizárólagos állami tulajdonban álló gazdasági társaság vagyona állami tulajdonnak minősül), de a jogalkotó szándéka erre nem terjedt ki.

5. Az Ítélet és az annak alapját képező Kúriai végzés – az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének megsértése

Azáltal, hogy a Kúria Végzése alapján a Fővárosi Törvényszék Ítéletében kimondta, hogy az Indítványozó állami vagyonnal gazdálkodik, kiüresítette az Indítványozó jogi személy tulajdonhoz való jogát, ezért az Ítélet és az annak alapjául szolgáló Kúriai Végzés indokolása alaptörvény-ellenes.

A Kúria Végzésének 5. oldalán még helyesen állapítja meg azt a tényt, hogy általánosságban az állami vagyon felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét tulajdonosi joggyakorlóként – ha törvény vagy miniszteri rendelet eltérően nem rendelkezik – az MNV Zrt. gyakorolja. De ismét felhívánk a figyelmet, hogy ez az állami vagyon körébe tartozó vagyon esetében lehetséges, ami nem más, mint – jelen esetben részvény – az államot megillető társasági részesedés. Ezt a Vagyontörvény kógens felsorolása mondja ki, és nem jogértelmezési vagy jogalkalmazói kérdés annak megítélése, hogy mi minősül állami vagyonnak, azt ugyanis a jogalkotó dönti, illetve döntötte el.

Ezt követően következik a Kúriának a hatályos magyar jogrendszert, illetve annak legalapvetőbb elveit is figyelmen kívül hagyó jogértelmezése a részvényesek jogi helyzetéről, illetve a jogi személy vagyona vonatkozásában.

A Kúriai döntés azt állítja, hogy „*az eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy az önálló jogi személy gazdasági társaság alperes – a gazdasági társaság tulajdonosainak társaságba bevitt vagyonától – elkülönült vagyonával gazdálkodik,...*”

A Kúria döntésében már itt kétségbe vonja a jogi személynek a tulajdonosoktól elkülönült vagyonának létét, de későbbi értelmezésében még ennél is tovább megy.

A Kúria a döntés 5. oldalának alján azt állapítja meg, hogy:

*„Amint azt a Legfelsőbb Bíróság hasonló tényállás alapján meghozott döntéseiben már korábban kifejtette, az alperes gazdasági társaságban az állami tulajdonban álló – Vtv.1 § § (2) bekezdés c) pontja szerint állami vagyonnak minősülő – **részvények tekintetében** a Vtv. 3 § (1) bekezdése alapján a miniszter – az MNV Zrt útján – a társaságban fennálló tagsági viszonyból eredő jogok gyakorlásával és kötelezettségek teljesítésével az állami vagyonnal gazdálkodik.”*

A fenti megállapítást azonban csak egyféleképpen lehet helyesnek tekinteni, amennyiben a Kúria konkrétan a részvényekkel, mint ténylegesen állami vagyont képező vagyonelemekkel

való gazdálkodást tekinti állami vagyonnal való gazdálkodásnak. (pl. az adott részvény eladását)

Az teljesen természetes, hogy a tulajdonosi joggyakorló részvényes, (nem a társaság!) a részvénnel (nem a társaság vagyonával!), mint állami vagyonnal gazdálkodik, ugyanis ez (és kizárólag ez) minősül az állami vagyonnal való gazdálkodásnak.

Az igazán súlyos tévedés, hogy a Kúria úgy kívánja értelmezni a fentieket, hogy a részvényes továbbra is saját (jelen esetben állami) vagyonával gazdálkodik, azáltal, hogy a részvényesi jogait gyakorolja pl. közgyűlésen él szavazati jogával. Ez egy jogdogmatikai nonszensz.

Legfeljebb a saját részvénye tekintetében vetődhet fel a gazdálkodás és rendelkezés kérdése (pl.: részvény eladás), ami valóban a részvényes tulajdona.

Az semmiképp nem mondható, hogy egy részvényes egy társaság közgyűlésén való részvétellel, szavazással a saját vagyonával (ami kizárólag a részvény lehet) gazdálkodna, hanem ezzel szemben ilyenkor a társaság (legfőbb szerve útján) gazdálkodik a saját vagyonával.

A társaság vagyona ugyanis egyáltalán nem azonos a részvénnel. A társaság, jogi személy vagyonával maga a társaság gazdálkodik, aminek egy belső immanens része a közgyűlés, mint a társaság legfőbb szerve, amelyben a részvényesek szavazati joggal bírnak, de csupán, mint a legfőbb szerv működési mechanizmusának alkotói, részesei.

Ennél a pontnál térünk vissza az elkülönült vagyon és önálló jogi személyiség, jogalanyiség kérdésére. Még ha el is fogadnánk, hogy a részvényes tekinthető annak, aki a közgyűlésen a társaság vagyonával gazdálkodik (valójában nem a részvényes gazdálkodik, hanem maga a Társaság, a legfőbb szerv útján), az akkor sem lehet kétséges, hogy az a vagyon hangsúlyozottan a társaságnak, mint jogi személynek a saját elkülönült vagyona.

Rendkívül súlyos dogmatikai tévedés, amit a Kúria döntésében kifejt, ezt azonban tovább tetézi, hogy a Kúria álláspontja szerint mindez nem zárja ki azt, hogy a – Kúria által nem elkülönült társasági vagyonnak, hanem továbbra is tulajdonosi (állami) vagyonnak minősített - vagyonnal egyúttal az Indítványozó (Alperes) is gazdálkodjon.

A Kúria ezzel a teljesen nyakatekert logikával odáig jut el, hogy a vagyon – ti. a társaság vagyona - felett, egyrészt a jogi személy részvényese, másrészt maga a jogi személy saját maga is (!) gyakorolja a rendelkezési jogot.

Ahogy a Kúria döntése fogalmaz:

„Ez a tulajdonosi joggyakorlás azonban nem zárja ki, hogy a gazdasági társaság teljes vagyona felett rendelkezni jogosult, részvénytársasági formában működő alperes – a legfőbb döntéshozó szerve (közgyűlés) útján - a társaság valamennyi tagjának vagyonával, így az államnak a társaságba bevitt vagyonával is gazdálkodik.”

A fentiekkel tehát már nem csak a jogi személy elkülönült vagyonának fogalmát utasítja el a Kúria, de lehetségesnek tartja, hogy ugyanazon vagyon felett, egyrészt a részvényes, másrészt a jogi személy maga gyakorolja a rendelkezési jogot.

A fentiekből az a még rosszabb következtetés vonható le, hogy a Kúria meglátása szerint a jogi személy („társasági vagyonba bevitt”) vagyona tekintetében mind a részvényes, mind a jogi személy maga tulajdonosnak tekinthető, megkettőzve ezzel a vagyon tulajdonjogát...

A fenti, a magyar jogrendszerből minden szempontból idegen és egyébként jogszabályellenes értelmezések alapja, egy teljes mértékben téves állásfoglalásból alakulhatott ki a Kúria részéről, amely szerint a Kúria döntésében kétségbe vonta a jogi személy elkülönült vagyonának létét.

A valóság ugyanis az, hogy Indítványozó, mint jogi személy, nem tagjainak vagyonával, hanem a saját elkülönült vagyonával gazdálkodik, ami a jogi személy saját vagyona, nem a részvényeseké. A társaságba bevitt vagyon tekintetében csak egy tulajdonjog állhat fenn. Pontosítva, egy dologon (vagyonon) csak egy tulajdonjog állhat fenn. Az lehetséges, hogy egy tulajdonjog több tulajdonos között (tulajdoni arányban) megoszlik - tulajdoni hányadok szerint -, de maga a tulajdonjog az oszthatatlan. Nem lehet a társaságnak is egy tulajdonjoga és a részvényeseknek is egy tulajdonjoga a „társaságba bevitt vagyon felett”.

A „társaságba bevitt vagyon” tehát vagy a továbbra is a tagok, részvényesek tulajdona, vagy a társaságé. Mindkettő egyszerre nem lehet.

Álláspontunk szerint nem kétséges, hogy a „társaságba bevitt vagyon” a jogi személy saját és elkülönült vagyona. Ezt a Ptk. 3:1 § (5) bekezdése is kimondja:

(5) A jogi személynek saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviselését ellátó szervezettel kell rendelkeznie.

Ugyanezt, a Régi Ptk., és Gt. rendelkezési is kifejtették, de álláspontunk szerint ez olyan jogdogmatikai alapvetés, amit sajnálatos, hogy egy Kúria által meghozott döntés, és a Fővárosi Törvényszék által hozott jogerős Ítélet vonatkozásában kell Indítványozónak kifejteni.

Maga a jogi személy fogalmának a lényege, hogy egy elkülönült vagyontömeget a jog - egy fikció segítségével – személyiséggel, jogalanyisággal ruház fel. Saját elkülönült vagyon nélkül nem lehet és nincs értelme jogi személyről beszélni.

Mint arra fent utaltunk, a korlátolt felelősség, mint olyan is teljes mértékben értelmét vesztené a Kúria döntésének következtében. Ha ugyanis nincs elkülönült vagyon, akkor értelmezhetetlenné és eldönthetetlenné válik az a kérdés, hogy egy társaságba bevitt vagyon a társaságnak a tulajdonát, vagy a tulajdonosok tulajdonát képezi. Tehát értelmét veszti az a rendelkezés is, hogy a jogi személy tartozásaiért elsősorban saját vagyonával köteles helytállni.

A fentiekkel ellentétben a valóságnak és a jogszabályoknak megfelelő tény az, hogy a tagsági jogviszonyt megtestesítő részesedés, jelen esetben a részvény az, ami a tagnak, **részvényesnek a tulajdonát képezi.**

A részvény, mint értékpapír az, ami a tag (részvényes) tulajdonjogának tárgya lehet, ami egy társasági részesedést testesít meg, de ez egyáltalán nem azonos a jogi személy vagyonával.

3:213. § [A részvény]

(1) A részvény a kibocsátó részvénytársaságban gyakorolható tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír.

Megjegyezzük továbbá, hogy a korábban hatályos **Gt. 50. § (2)** bekezdésében a hitelezővédelmi rendelkezések között kifejezetten nevesítette és a részvényeseknek a korlátolt felelősséggel való visszaélésének minősítette a jogszabály, ha a részvényesek a társaság vagyonával sajátjukként rendelkeztek. Nem nevesítve, de ezt a tiltást tartalmazza a hatályos Ptk. 3:2 § paragrafus. Ezen szabályozás lényege éppen az, hogy a részvényesek számára tilos a társaság vagyonával sajátjukként rendelkezni, mivel az nem a sajátjuk.

Ha a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező Ítélet és az annak alapját képező kúriai döntés hatályban maradna, az összességében azt jelentené, hogy ma Magyarországon, a hatályos jogrendszer keretei közt tulajdonképpen nincs értelme gazdasági társaságokat alapítani, ugyanis annak, mint jogi személynek nem lesz sem elkülönült vagyona, így önálló személyisége, jogalanyiséga sem, de még korlátolt felelősséget sem biztosít (saját vagyon hiányában) tagjai számára.

A Fővárosi Törvényszék Ítélete és az annak alapjául szolgáló, a Kúria hivatkozott döntése az Indítványozónak, mint jogalanyisággal rendelkező jogi személynek az Alaptörvényben biztosított tulajdonhoz való jogát sértette meg azáltal, hogy azt mondta ki döntésében, hogy a társaság vagyona, nem az Indítványozó saját elkülönült vagyonát képezi, hanem továbbra is a részvényesek (köztük a Magyar Állam) tulajdonának minősül.

A fentiek alátámasztására hivatkozunk a hatályos Ptk. 3:1 § és 3:2 § paragrafusában foglalt rendelkezésekre, az 1959. évi IV. törvény 28. § (4) bekezdésére, 2. § (1) bekezdésére, továbbá a 2006. évi IV. törvény azon rendelkezéseire, amelyek a gazdasági társaság saját vagyonát nevesítik, illetve arra hivatkoznak.

6. Az alkotmányjogi panasz összefoglalása

Az Indítványozó tisztában van azzal, hogy bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik az Alkotmánybíróságoknak hatáskörébe. A tényállás és a bíróság jogértelmezésének vizsgálatára, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróság egy-egy bizonyítási indítványt, bizonyítékot milyen szempontok alapján és miként értékelt), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felül bírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel.⁴

A jelen panaszban támadott Ítélet az Indítványozónak, mint jogalanyisággal rendelkező jogi személynek az Alaptörvényben biztosított tulajdonhoz való jogát sértette meg azáltal, hogy azt mondta ki döntésében, hogy a társaság vagyona, nem az Indítványozó saját elkülönült vagyonát képezi, hanem továbbra is a részvényesek (köztük a Magyar Állam) tulajdonának minősül.

Indítványozó tehát az alábbiakban foglalja össze a jelen alkotmányjogi panaszban foglaltakat:

Indítványozó jogi személy gazdasági társaság. Indítványozó jogképes, jogai kötelezettségei lehetnek [Ptk. 3:1 (1)] Az indítványozó jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet. [Ptk. 3:1 (3)] Az Indítványozó jogképessége kiterjed a tulajdonhoz való jogra, mert az jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet.

A Fővárosi Törvényszék 47.Pf.636.424/2015/3 számú, 2015. november 10. napján – a Kúria Pfv.IV.20.054/2015/5. számú, 2015. március 25-én kelt végzésében foglaltak alapján – hozott jogerős Ítélete tévesen azt állítja, hogy az Indítványozó vagyona állami vagyonnak minősül, vagyis továbbra is a részvényes vagyonának minősül. Ezzel szemben a jogi tényhelyzet, hogy a részvényes tulajdonjoga a részvényre terjed ki, az Indítványozó vagyonára nem, mert az az Indítványozó gazdasági társaságnak a saját elkülönült vagyona. A fenti döntésével a Fővárosi Törvényszék elvonja az Indítványozó (és egyúttal minden gazdasági társaság és jogi személy) tulajdonhoz való jogát, ezzel sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésben foglalt rendelkezést.

A fentiekre tekintettel kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságtól annak megállapítását, a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.636.424/2015/3 számú, 2015. november 10-én hozott Ítélete az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntésnek minősül, tekintettel arra, hogy a döntés az Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonjoghoz való jogát sérti. Erre tekintettel kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék Ítéletének és az annak alapjául szolgáló Kúria Végzésének alaptörvény-ellenességét, és azokat semmisítse meg.

⁴ 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés Indokolás

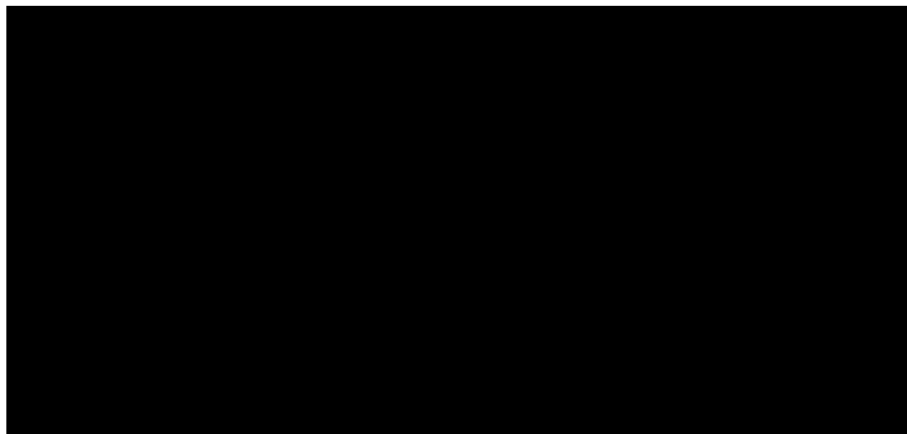
Az alkotmányjogi panasz iránti indítványt az Abtv. 53. § (2) bekezdésének megfelelően – az Alkotmánybírósághoz címezve – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál nyújtottuk be.

Az Abtv. 29. §-a alapján az alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, mert a bírói döntés teljességgel közömbös volt a fent említett alapjogra. Mindez álláspontunk szerint alkalmas arra, hogy alkotmányellenesen korlátozza az Indítványozó előzőekben említett, az Alaptörvény XIII. cikkében nevesített, tulajdonhoz való jogát.

Indítványozó nyilatkozik, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette a jelen alkotmányjogi panaszban megjelölt bírói döntésnek a jelen panaszban megjelölt és kifejtett jogerős és sérelmezett részben kifejtett döntés ellen, amely az Indítványozónak az Alaptörvényben védett jogát sérti.

Budapest, 2016. január 26.

Tisztelettel:

Melléletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Az alapjogesetben hozott 43.P. 86.588/2014/4. sz. első fokú ítélet
3. Az alapjogesetben hozott 47.Pf. 635.355/2014/5. sz. másodfokú ítélet
4. Az alapjogesetben hozott Pfv.IV.20.054/2015/5. sz. Kúriai Végzés
5. A megismételt eljárásban hozott 43.P.87.615/2015/6. sz. első fokú ítélet
6. A megismételt eljárásban hozott 47.Pf.636.424/2015/3. sz. másodfokú ítélet
7. Nyilatkozat az adatok és az Indítvány zártan kezeléséről